

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 123
van **TINE SOENS**
datum: 14 december 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Universiteiten - Ethisch charter inzake mensenrechten

Vlaamse universiteiten hebben reeds aangetoond bezig te zijn met mensenrechten en de eventuele schendingen ervan en hoe zij zich als onderwijsinstelling hiertegen kunnen opstellen.

In de schoot van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) werd een werkgroep mensenrechten opgericht. Uit het antwoord op mijn vorige schriftelijke vraag nr. 419, gesteld op 25 mei 2018, werd duidelijk dat opgerichte VLIR werkgroep mensenrechten in de opstartfase zat en de mogelijkheid van een interuniversitair richtlijnenkader onderzoekt. Dit om te kunnen beslissen of een deelname aan welbepaalde internationale onderzoeksprojecten opportuun zijn vanuit het mensenrechtenstandpunt. De werkgroep bestudeert ook voorbeelden van mensenrechtenbeleid in andere organisaties.

Naast de werkgroep mensenrechten is er ook een ad-hoc dual use werkgroep van de VLIR. Uit het antwoord op de voornoemde schriftelijke vraag bleek dat de dual use werkgroep van de VLIR haar werkzaamheden vorig jaar heeft besloten met een aantal beleidsaanbevelingen die aan de rectoren werden bezorgd ter opvolging. Er werd ook een brochure opgesteld met concrete richtlijnen voor onderzoekers, die hen moet helpen bepalen of de dual use wetgeving op hun onderzoek van toepassing is en welke stappen er ondernomen dienen te worden. De thematiek wordt echter verder opgevolgd en gemonitord binnen de bredere VLIR werkgroep Wetenschap, Ethiek en Integriteit. Binnen deze werkgroep wordt ook de samenwerking met de Dienst Controle Strategische Goederen verdergezet, onder andere wat betreft outreach over dual use naar onderzoekers en ondersteunende diensten aan de universiteiten. Volgens de nood zou de specifieke werkgroep dual use evenwel op ieder moment weer kunnen worden samengeroepen.

Met de aanpassing aan de IWT-richtlijn (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie, thans VLAIO) is het nu ook mogelijk om onderzoeksprojecten met betrekking tot dual use en wapentechnologiën te financieren met Vlaams onderzoeksgeld.

1. Welke zaken werden reeds beslist binnen de werkgroep Mensenrechten? Hoe ver staat het onderzoek naar de mogelijkheid van een interuniversitair richtlijnenkader?
2. Welke beleidsaanbevelingen werden aan de rectoren bezorgd ter opvolging? In hoeverre wordt de brochure opgesteld om onderzoekers te helpen of de dual use wetgeving op hun onderzoek van toepassing is, reeds gebruikt?

3. Diende de ad-hocwerkgroep dual use nog samen te komen of worden deze elementen nog verder opgevolgd binnen de bredere werkgroep Wetenschap, Ethiek en Integriteit?
4. Is het aspect van de nieuwe IWT-richtlijn en de gevolgen ervan iets dat in de werkgroep Wetenschap, Ethiek en Integriteit, de dualusewerkgroep of de werkgroep Mensenrechten wordt opgepikt? Dient de eerder opgestelde brochure van de werkgroep Mensenrechten hiervoor aangepast te worden?

ANTWOORD

op vraag nr. 123 van 14 december 2018

van **TINE SOENS**

1. De VLIR werkgroep Mensenrechten heeft nog geen officiële documenten voorgesteld. Deze werkgroep is momenteel verder aan het werken aan een richtlijnenkader voor onderzoekers. In het voorjaar van 2019 wordt er een vergadermoment voorzien om met de gebruikers van het richtlijnenkader te overleggen over een voorlopige versie. Indien alles volgens de planning verloopt, en indien er goedkeuring komt van de VLIR raad van bestuur, zal de werkgroep Mensenrechten het officieel document voorstellen in de loop van 2019.
2. De VLIR werkgroep Dual Use heeft haar werkzaamheden vorig jaar besloten met een aantal beleidsaanbevelingen die aan de rectoren werden bezorgd ter opvolging. Ze stelde ook een brochure op met concrete richtlijnen voor onderzoekers, die hen moet helpen bepalen of de dual use-wetgeving op hun onderzoek van toepassing is en zo ja, welke stappen ze dienen te ondernemen. De thematiek wordt nu verder opgevolgd en gemonitord binnen de bredere werkgroep Wetenschap, Ethiek en Integriteit.
3. De ad hoc werkgroep Dual Use komt voorlopig niet meer samen, het beoogde product (richtlijn voor onderzoekers: de Dual Use brochure) is immers afgeleverd. Het thema dual use wordt verder opgevolgd binnen de werkgroep Wetenschap, Ethiek en Integriteit, waar nodig in samenwerking met de Dienst Controle Strategische Goederen.
4. De problematiek van dual use is volgens de VLIR voorlopig afdoende behandeld door de eerder opgestelde Dual Use brochure. Momenteel zijn er geen plannen om de werkgroep Dual Use opnieuw samen te roepen.